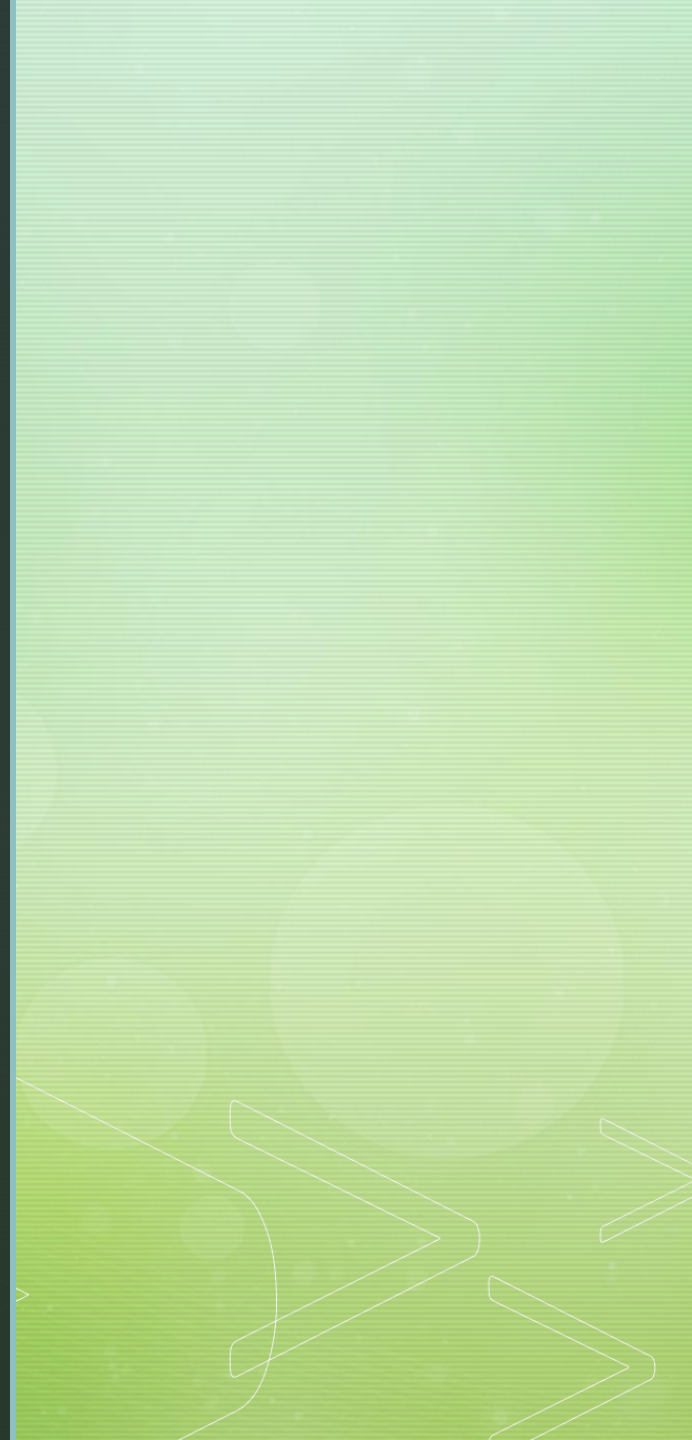

MÜZE VE İŞLEVLERİ MÜZE TÜRLERİ

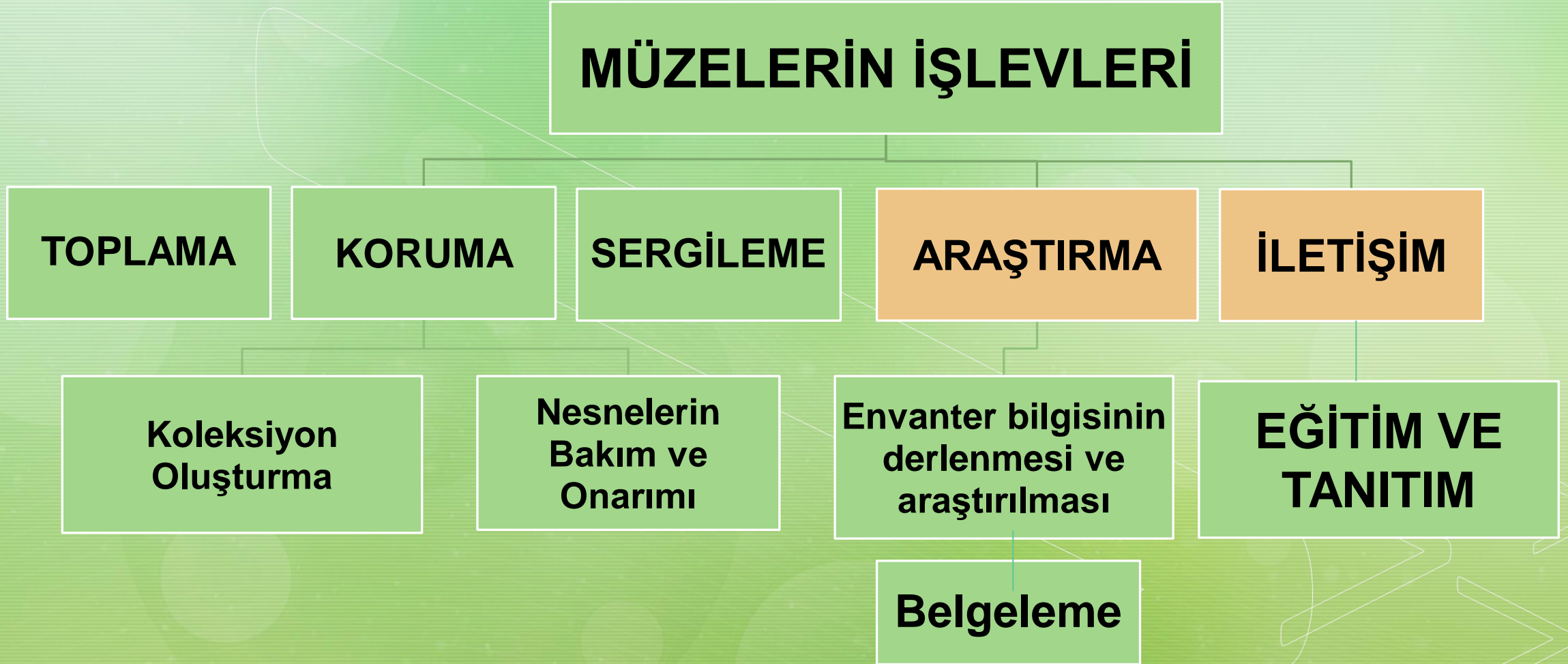

Müzenin işlevleri nedir?

En önemli işlevi nedir? Neden?

MÜZELERİN İŞLEVLERİ

Geleneksel işlevler: Toplama, koruma, belgeleme, depolama, sergileme

- **Toplama**, müze koleksiyonlarının oluşturulması ve geliştirilmesi için nesnelerin toplanması, diğer bir deyişle koleksiyonların edinilmesidir.
- **Koruma**, müze koleksiyonlarındaki nesnelerin yaşam sürelerinin uzatılması, doğanın ya da insanın neden olabileceği tahribata karşı güvenliklerinin sağlanmasıdır. (**Depolama**, müze koleksiyonlarının yaşam süreleri uzatıldıktan sonra nem, ısı, ışık koşulların profesyonel düzeyde sağlandığı mekanlarda muhafaza edilme sürecidir).
- **Belgeleme**, koleksiyon nesnelerinin yazılı ve görsel yöntemlerle kayda geçirilmesi, belirli bir sistematik içinde sınıflandırılması ve bu malzemenin dökümünü oluşturan envanterin hazırlanması süreci.
- **Sergileme**, müze koleksiyonlarının belirli bir kurgu ve mantık içinde, temsil ettikleri zaman dilimini ya da temayı en açık tarzda anlatabilecek şekilde düzenlenmesi işidir.

TOPLAMA VE DEPOLAMA

KOLEKSİYON TOPLAMA VE DERLEME

Müzelerin önemli görevleri arasında koleksiyon toplama/derleme bulunmaktadır. Eser açısından çok zengin kaynaklara sahip olan ülkemizde eserlerin toplanması kadar kategorilere ayırıp envanterlerinin tutulması da büyük öneme sahiptir.

Müzelerde karşılaşılan bir gerçek ise Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın her yıl talep ettiği yıllık bilançoya rağmen bugün dahi, başta küçük malzemeler olmak üzere pek çok müze kendi kurumlarındaki kesin eser sayısı bilmemektedir.

Şüphesiz ki gerekli kaynağa sahip olmamak (insan, zaman, para vb.) bu durumun en önemli sebebidir.

2016 Yılı Eser İstatistikleri	
Arkeolojik	817.475
Etnografik	330.768
Sikke	1.925.393
Tablet	118.390
Mühür ve Mühür Baskısı	67.355
Arşiv Vesikası	7.462
El Yazması Kitap	40.667
Fosil ve İskelet	941
Madalya-Madalyon-Nişan	1.653
Banknot	407
Diğer	848
TOPLAM	3.311.359

T.C. Kültür Turizm Bakanlığı 2016 yılı eser istatistikleri

ONARIM

BELGELEME

Date: _____

Other: (name) _____

Museum: _____

Public Domain: (Indicate research or evidence that leads to this assessment, i.e., published in US prior to 1923, federal government-created work, etc.)

Other: (name and contact information): _____

Unclear - more information needed on: (check all that apply):

- Date of creation: _____
- Date of publication: _____
- Country of origin: _____
- Legal heirs: _____
- Other (specify): _____

Where are IP rights documented? (check all that apply):

☐ Curator correspondence - letter, memo, file note	☐ License Agreement with creator
☐ Assignment	☐ Deed of gift
☐ Independent contractor agreement (specify: author, consultant....)	☐ Lender agreement
☐ Institutional contract - (ASCAP, ARS, CANCOPY, SOCAN, etc.)	☐ Database record (Identify database file and record ID #)
☐ Email (Identify sender and recipient)	☐ Trademark application/approval form
☐ Curator agreements	☐ Other: (describe) _____
☐ No documentation found	

Location of Documentation: (within department - e.g., archive file cabinet, departmental server, etc.)

Dates of documentation: Is the document signed?

- Yes By Whom? (specify name and title): _____
- No

Was the signatory authorized to sign? Yes No

If rights are not owned by the museum, was the museum granted any rights for use?

- Yes (answer the following): No
- If by assignment, who assigned rights? _____
- Under what terms and conditions? _____
- If by license, purpose of the license (what uses?): _____
- Territory: _____ Duration: _____
- Restrictions: _____

Is there conflicting documentation about the IP rights in the asset? If so, specify.

Follow-up action needed: (e.g., notify relevant personnel about possible infringements, contact creator or heirs, etc.)

on computer

P.R. IV. 78

A.L.F. 48

1884.30.7

NORTH AUSTRALIA

48 = 5 black./ Lenticular parrying-shield, tamarang, of light wood, cross section 'segment of circle' form; with curved surface ornamented with heavily impressed and grooved strongly waved lines.

Original Pitt Rivers coll.

Her müzenin kendi envanterini oluşturmasının dışında tüm müzelerdeki bilgilerin merkezi olarak sağlıklı bir şekilde toplanıp saklanması gereklidir. Kullanılan envanter defterleri artık değişen ve gelişen arşivleme, belgeleme anlayışı ve yöntemleri ile ele alındığında yetersiz kalmaktadır.

Dijital envanterlerin, online sergi kataloglarının hazırlandığı günümüzde teknolojiyi belgeleme amacıyla kullanmak müzeler aēısından da elzemdir. Her müzenin envanter listesinin eksiksiz hazırlanması ve PC ortamına geēirilmesi ile bu yapı hızlı bir şekilde kurulabilir. Müzede uzmanlarının yapacağı akademik çalışmaların hem halka hem de bilim alanında katkısı büyüktür. Müze kapsamında yapılan araştırmaların konferans vb. aracılığıyla halkla paylaşılması önemlidir. Müzelerin belli dönemlerde yayın yapmaları, kongrelere, konferanslara katılmaları sağlanmalıdır.

SERGİLEME

SERGİLEME

Sergileme, müzelerin en önemli işlevlerindedir. Müze sergilemelerinde amaç, koleksiyondaki eserleri, halkın tanıyacağı biçimde düzenlemek ve bunlar hakkında nitelikli bilimsel bilgi sunmaktır.

Bir müzenin imajının belirlenmesinde, koleksiyon malzemesi yanında ziyaretçiye sunduğu hizmetlerin kapsamı da etkilidir. Müze sergilemelerinde amaç, koleksiyondaki eserleri, halkın tanıyacağı biçimde düzenlemek ve bunlar hakkındaki sistematik ve farklı düzeylere uygun bilgiyi sunmaktır.

Çağdaş işlevler: İletişim, eğitim...

- **İletişim**, müzenin bilimsel ve kültürel üretiminin toplumla paylaşımıdır. Müzenin bilimsel ve kültürel üretimi ise koleksiyonları ile gerçekleştireceği araştırma, inceleme, sergileme ve bunlarla ilişkili etkinlikleridir. Müzeler sergileri aracılığıyla bilgiyi üretir ve iletirler. Müzenin iletişimini sağlayan temel etkinlikleri sergileri ve eğitim programlarıdır. Ayrıca halkla ilişkiler, pazarlama ve tanıtım çalışmaları, müze yayınları vb. de müzenin iletişim işlevi kapsamındaki çalışmalarındandır.
- **Eğitim**; sanat, kültür ve bilimin toplumun tüm kesimlerine aktarılması amacıyla, müzenin üstlendiği bir misyondur. Günümüz müzelerinin bir araştırma merkezi, bir üniversite, bir eğitim ve kültür merkezi olarak tanımlanabilmeleri üstlendikleri bu misyon nedeniyledir.

MÜZE TÜRLERİ

ICOM 1995'E GÖRE,

Müzelere ilişkin en önemli sınıflandırma:

- Koleksiyonlarına göre müzeler
- Yönetimlerine göre müzeler
- Hizmet ettikleri bölgelere göre müzeler
- Sergileme yöntemlerine göre müzeler
- İşlevlerine göre müzeler
- Bilginin kullanımına göre müzeler

UNESCO'nun **1958** tarihli Brezilya Bölgesel Semineri'nde belirlenen gruplamaya göre müzeler ilgili oldukları bilim dallarına göre aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır:

1. Sanat Müzeleri
2. Modern Sanat Müzeleri
3. Arkeoloji, Tarih ve Kültürel Miras Müzeleri
4. Etnografya ve Folklor Müzeleri
5. Doğa Tarihi Müzeleri
6. Bilim ve Teknoloji Müzeleri
7. Bölge Müzeleri
8. Uzmanlık Müzeleri
9. Üniversite Müzeleri – Uzmanlık Müzeleri

KOLEKSİYONLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

GENEL MÜZELER

18., 19. ve 20. yüzyılın başlarında kurulan bu müzeler farklı içerikte çok sayıda koleksiyon barındırırlar. Diğer müze türlerine göre en ideali olarak kabul edilir. Bu müzeler çok sayıda disiplini içerdiklerinden zengin eğitim olanakları sunarlar. Bu müzeler bölgesel ya da yerel müzeler olarak da adlandırılırlar.

Local Core Bölgesel Müzesi

KOLEKSİYONLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

ARKEOLOJİ MÜZELERİ

İnsanlığın kültür geçmişini, kültürlerin değişimini ve birbirleriyle ilişkilerini inceleyen arkeoloji bilimine adanmış ve arkeoloji kazılar sonucunda gün yüzüne çıkarılmış eserlerin toplandığı, korunduğu, onarıldığı, belgelendiği, araştırıldığı, sergilediği ve eğitim amacıyla kullanıldığı müzelerdir.

İSTANBUL ARKEOLOJİ MÜZESİ

KOLEKSİYONLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

SANAT MÜZELERİ

Sanat değeri taşıyan eserlerin, birkaç yüzyılın sanat birikimini ya da sanat akımını tablolar, çizimler, heykeller şeklinde sergileyen ve gelişmeleri izleyen müzelerdir. Bu müzeler seramik, maden, mobilya, sanatçı, kitap vb. koleksiyonlara sahip olabilir.

HERMITAGE MÜZESİ

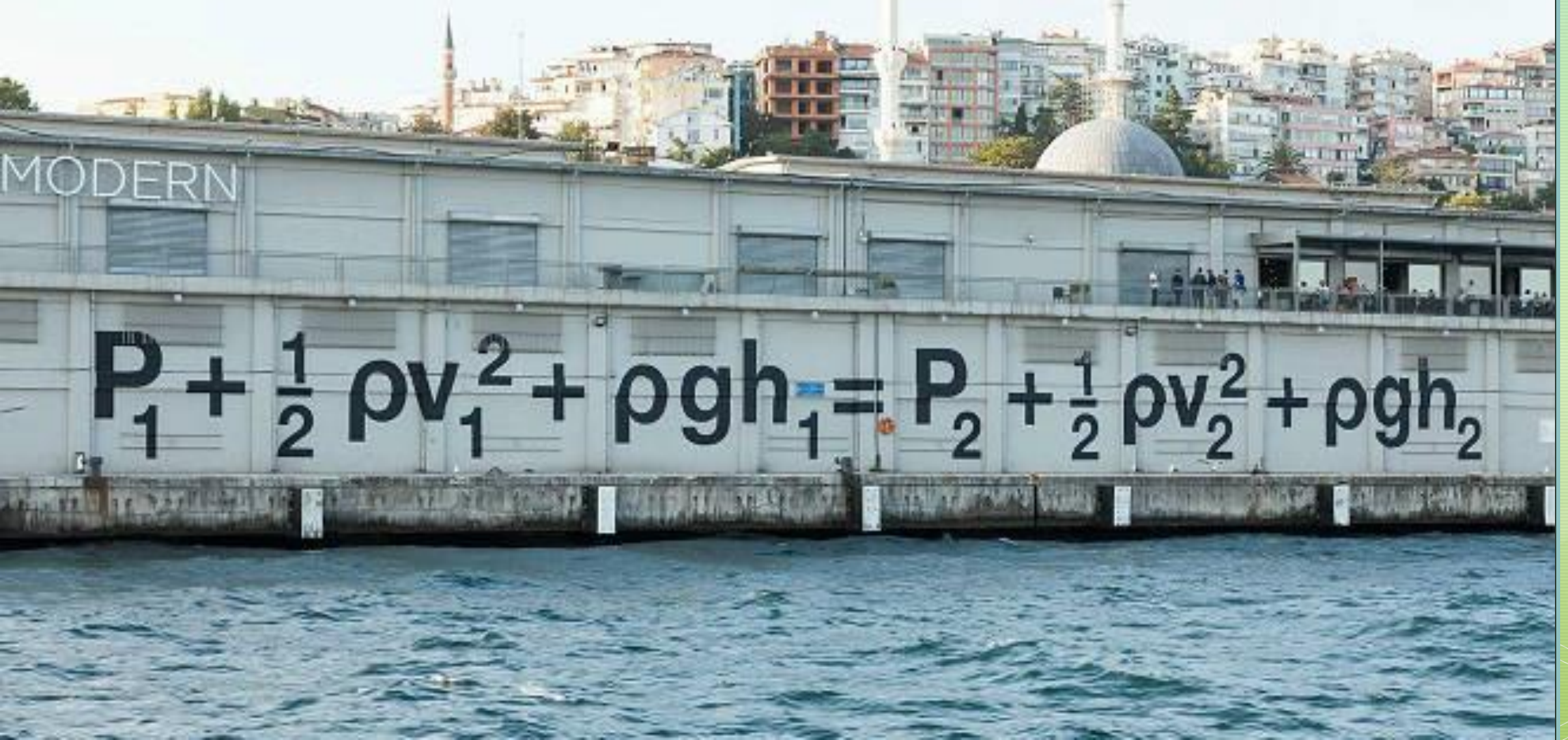
İSTANBUL MODERNA

İSTANBUL MODERN

Denizcilik İşletmeleri için kuru yük deposu olarak inşa edilen 4 no'lu antrepo binasında kuruldu.

14. İstanbul Bienali: Sanatçı Gillick'in burada göstermek istediği, yalnızca sudan yani boğazdan görünen kısma işlenen bu denklem ile müzeye ulaşmanın normal yolu olan kara yolunun tersine çevirerek sudan da görünmesini ve böylelikle aynı **Bernoulli denklemi** gibi bir yerde sabit kaldığını göstermesidir.

CERMODERN

KOLEKSİYONLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

ETNOGRAFYA MÜZELERİ

Etnografya, insan topluluklarının meydana getirdiği maddi kültürlerdir. Giyim, ev aletleri, süs eşyası, avcılık, yapı maddeleri, tarım aletleri ve halk sanatlarına ait aletler bu konu kapsamında değerlendirilmektedir. Etnografya müzeleri folklor, halk sanatı ve gelenekleri, ileri kültürlere ait etnografik değerdeki koleksiyonları içerir. Bu müzeler, sergilemeleri ve canlandırmaları aracılığıyla halk kültürünü yansıtan, kuaktan kuflağa bilgi aktarımında etkin rol oynayan müzelerdir.

**BUDAPEŞTE ETNOGRAFYA MÜZESİ –
NEPRAJZI MUSEUM**

**BUDAPEŞTE ETNOGRAFYA MÜZESİ -
NEPRAJZI MUSEUM**

**BUDAPEŞTE ETNOGRAFYA MÜZESİ -
NEPRAJZI MUSEUM**

Ankara Etnografya Müzesi

KOLEKSİYONLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

TARİH MÜZELERİ

Tarih müzeleri tarihî ve tarihin bugün ve gelecek ile ilişkili özelliklerini irdeleyen, bir kurumu, bir yöreyi, bir ülkeyi ya da toplumu iktisadi, siyasi ve toplumsal açıdan inceleyen müzelerdir. Bu tür müzeler sanat ve arkeoloji nesnelere de dahil olmak üzere her türlü nesneyi belgeler ve sergilerler.

Chicago Tarih Müzesi

Chicago Tarih Müzesi

Chicago Tarih Müzesi

Circa 1895 Restaurant Interior (1890 - 1900)
oluşturan: N/A
Chicago History Museum

KOLEKSİYONLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

DOĞA TARİHİ MÜZELERİ

Doğa ve doğa kültürü odaklı sergilerin yer aldığı, halkı doğa tarihi, mineroloji, dinazorlar, zooloji, oşinografi, antropoloji gibi konularda eğitim amacıyla kurulmuş müzelerdir. Aynı zamanda bu müzelerin ilgi alanı içinde evrim, çevre sorunları ve biyolojik çeşitlilik gibi konular yer almaktadır. Dünya'da önemli örnekler arasında Londra Doğa Tarihi Müzesi ve Washington D.C. Doğa Tarihi Müzesi, Türkiye'de Maden Tetkik Arama Enstitüsü Doğa Tarihi Müzesi örnek olarak verilebilir.

DOĞA TARİHİ MÜZESİ, LONDRA

DOĞA TARİHİ MÜZESİ, LONDRA

KOLEKSİYONLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

BİLİM VE TEKNOLOJİ MÜZELERİ

Önemli buluşların ve bilimsel başarıların tarihinin ziyaretçilere farklı etkinlikler ile sunulduğu müzelerdir. Bilim ve Teknoloji müzeleri, bilimin temel prensiplerini ziyaretçilere tanıtmak, sevdirmek, deney yaparak gözlemlerde bulunmalarını sağlamak, eğlendirmek, merak ve heyecan uyandırmak ve eğitime katkı sağlamak amacıyla kurulmuşlardır.

BİLİM MÜZESİ, LONDRA

DOĞA TARİHİ MÜZESİ, LONDRA

Apollo 10 Uzay Kapsülü

BİLİM MÜZESİ, LONDRA

KOLEKSİYONLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

ENDÜSTRİ MÜZELERİ

Buhar makinesinin keşfi, demir-çelik endüstrisinin doğuşu ve beraberinde demiryolu taşımacılığının gelişimi; dokuma, tarım, ticaret, ulaşım ve iletişim, bilimsel ve teknolojik gelişmeler Sanayi Devrimi ve 19. yüzyılda bilim odaklı ilerleyen endüstrinin gelişimi içinde yer almaktadır. Sanayi Devrimi ile yaşanan tüm bu gelişmeler köklü ekonomik ve toplumsal değişimi beraberinde getirmiştir. Sanayi Devrimi'nin etkileriyle birlikte 19. yüzyıl ortalarında müzelerde sanayi ve teknolojide yaşanan gelişmeleri sergilemek, halkı bilinçlendirmek amacıyla müzelerde öğretici sergiler açılmaya başlamıştır.

BALTIMORE SANAYİ MÜZESİ

BALTIMORE SANAYİ MÜZESİ, ABD

SANTRALİSTANBUL

2007'de açılan Santralistanbul, gerçekleştirdiği sanatsal ve kültürel etkinlikler çerçevesinde kentsel canlanmaya katkıda bulunmayı hedefleyen kapsamlı, çok boyutlu ve disiplinler arası nitelikte uluslararası bir platform olmayı kendisine amaç edindi. Korunarak santralistanbul'a dönüştürülen Silahtarğa Elektrik Santrali, Osmanlı Devleti'nin kent ölçekli ilk elektrik santralidir. Tesis, İstanbul'un en eski endüstri bölgesi olan Haliç'te kurulduğu 1914'den 1983'e dek kente elektrik sağlamıştır. Santralistanbul, açılışından bu yana Modern ve Ötesi, Haritasız ve Yüksel Arslan Retrospektifi'nin de aralarında yer aldığı 20'nin üzerinde ulusal ve uluslararası sergiye ev sahipliği yapmıştır.

SANTRALİSTANBUL

EKONOMÜZE

Endüstriyelleşme karşısında hızla gerileyen geleneksel üretim yöntem ve tekniklerinin tanıtıldığı, uygulama yoluyla canlı tutulmaya çalışıldığı, koruma, araştırma, sergileme dışında ticari bir eylemin de gerçekleştirildiği müzelerdir. Bu müzelerde üretimin nasıl yapıldığı anlatılır, sergilenir ve hatta sergilenen ürünlerin satışı yapılır. Ekonomüze modeli ilk kez 1984 ve 1989 yılları arasında Cyril Simard'ın çalışmalarında ortaya çıkmıştır. Bu müzeler ekmek, peynir yapımı, balıkçılık, mücevher yapımı, cam üretimi, müzik aletleri yapımı, deri işçiliği, maden işleme sanatı ve sabun yapımı gibi farklı dallarda hizmet vermektedir.

EKOMÜZE

Ekomüze, doğal ve sosyal çevrenin, sadece dekoratif bir yapıyı ya da restorasyonu değil; doğal, sosyal ve kültürel çevrenin yaşayan bir aynasıdır. Ekomüzenin dikkati, belli bir bölge ve o bölgede yaşayan nüfusun birbiriyle ilişkisi, mevcut toplumun tarihsel gelişimi, yaşayan formu ve aynı zamanda gelecekteki olası durumuna odaklanmıştır. Bu müze türü bu özelliğiyle yerel kalkınmaya odaklanır.

Ekomüzeler, klasik müzecilikteki gibi bir sergileme aracı olmaktan ziyade, yaşam biçiminin varlığını sürdürmesine yardımcı olmaktadır. Bir başka deyişle, klasik müze bina, eserler, koleksiyonlar, uzman personel ve ziyaretçilerden oluşurken; ekomüze, belli bir coğrafi alan, orada yaşayan halk, gelenekler ve toplumsal mirastan oluşmaktadır.

Ecomuseum Della Montagna Pistoiese, Italya

La Mesa Eco Park, Filipinler

ULAŞIM MÜZESİ

- Ulaşım tarihini ayrıntılarıyla anlatan nesne ve dokümanların sergilendiği müzedir. Bu müzelerde ilgili yerleşim yerini diğer yerleşim yerleriyle bağlayan dış yollar, ulaşım hatları ve ulaşım biçimleri ayrıntılı ve tematik olarak sergilenir. Yerleşim yerinde iç ulaşım amacıyla kullanılan toplu taşıma araçlarının tarihçesi izleyiciye aktarılır. Ulaşım endüstrisinde (otomotiv, uçak, tren vb.) yaşanan gelişmelerin tarihçesi saptanır ve sergilenir.

Riverside Ulaşım Müzesi, Glasgow, İngiltere

Riverside Ulaşım Müzesi, Glasgow, İngiltere

Riverside Ulaşım Müzesi, Glasgow, İngiltere

Riverside Ulaşım Müzesi, Glasgow, İngiltere

Izmir Kent Müzesi, Ulaşım Sergisi

OYUNCAK MÜZESİ

- Oyuncak müzesi, toplumun ve gelişiminin hizmetinde olan, oyun ve oyuncak kültürüne ilişkin örneklerini araştıran, toplayan, koruyan, belgeleyen ve toplumla iletişim kurarak sergileyen çağdaş bir kuruluştur. Müze, çağdaş bir ifadeyle “dünyayı kavrama teknolojisi” dir. Oyun ve oyuncak aracılığıyla kültür tarihi, sanayi tarihi, bilim tarihi, sosyoloji ve sosyal antropoloji gibi konular ayrıntılı olarak çalışılabilmekte; toplumsal roller tartışılabilmektedir.

Tartu Oynuncak Müzesi, Estonya

Tartu Oynuncak Múzesi, Estonya

Ankara Üniversitesi EBF Oyuncak Müzesi

SİNEMA TARİHİ MÜZESİ

- Toplumun ve gelişiminin hizmetinde olan, sinema, tiyatro vb. diğer sahne sanat alanlarını öne çıkaran; sinema kültürüne ilişkin örnekleri araştıran, toplayan, koruyan, belgeleyen ve toplumla iletişim kurarak sergileyen kültür ve turizm kurumudur.

Astoria Sinema Tarihi Müzesi, USA

ZEKİ MÜREN

KÂTİP

(ÜSKÜDARA ÇIĞIRI)

KEMAL SUNAL

MELİKE ZOHU

SOFÖR NEBAHAT

VE KIZI

FİLİZ AKIN

SEZER SEZİN

Harika bir ses kalitesiyle
1952-1960 yılları arası
Çarşısineması markalı
Çi. Mikrofonlar.
Çi. Mikrofonlar, mikrofonlar
sahne için uygundur.

Çarşısineması markalı
mikrofonlar, mikrofonlar
1952-1960 yılları arası
Çarşısineması markalı
mikrofonlar, mikrofonlar
sahne için uygundur.

TÜRKAK Sinema Tarihi Müzesi, İstanbul

EĞİTİM TARİHİ MÜZESİ

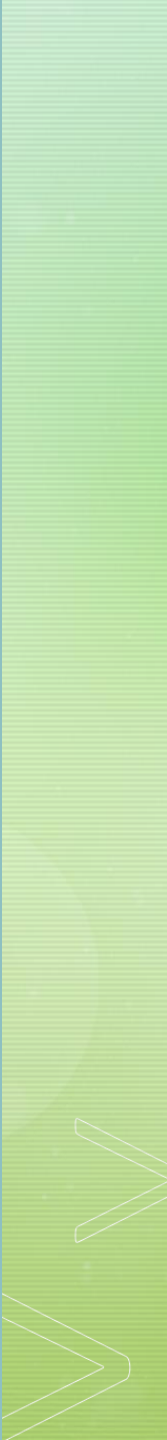
- Eğitim tarihini ayrıntılı olarak araştıran, eğitim tarihine ilişkin materyali toplayan, bakım ve onarımlarını gerçekleştiren, belgeleyen ve ağdaş yöntem ve tekniklerle izleyicinin eğitimi amacıyla sergileyen müzedir. Bu müzelerde geçmiş yıllara ait ders kitapları ve eğitim malzemeleri, tarihi doküman, yayın, kitap, dergi, rehber, broşür, katalog, fotoğraf ve video filmler sergilenmektedir.

Bergama Eğitim Tarihi Müzesi, İzmir

Başhüyük Eğitim Tarihi Müzesi, Konya

Konya İİ Eğitim Tarihi Müzesi, Konya

YÖNETİMLERİNE (BAĞLI OLDUKLARI İDARİ BİRİM) GÖRE MÜZE TÜRLERİ

Ülkelerin müze yönetim biçimleri farklıdır. Yönetim biçimlerine göre müzeler, bakanlık ya da devlet kurumlarına, yerel yönetim kurumlarına, özel şirketlere, kâr düşüncesinden bağımsız vakıflara, dernek vb. kurumlara ya da üniversitelere bağlı olabilirler.

DEVLETE BAĞLI MÜZELER (DEVLET MÜZELERİ)

- Bu müzeler devlete aittir. Türkiye’de Devlet müzelerinin büyük bir bölümü Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bağlı Kültür ve Varlıkları Müzeler Genel Müdürlüğü’nün sorumluluğundadır. Devlet, KTB aracılığıyla yurt içinde korunması gereken tüm eserleri ve yurt dışında da ülke ile ilgili tüm eser ve belgeleri satın alma, değiş – tokuş ve bağış yoluyla toplama, koruma ve yararlandırmaya sunulması için gerekli ortamı hazırlama, resmi ve özel çalışmalar yapma konusunda öncülük ve liderlik eder.

Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi, Ankara

YEREL YÖNETİM MÜZELERİ

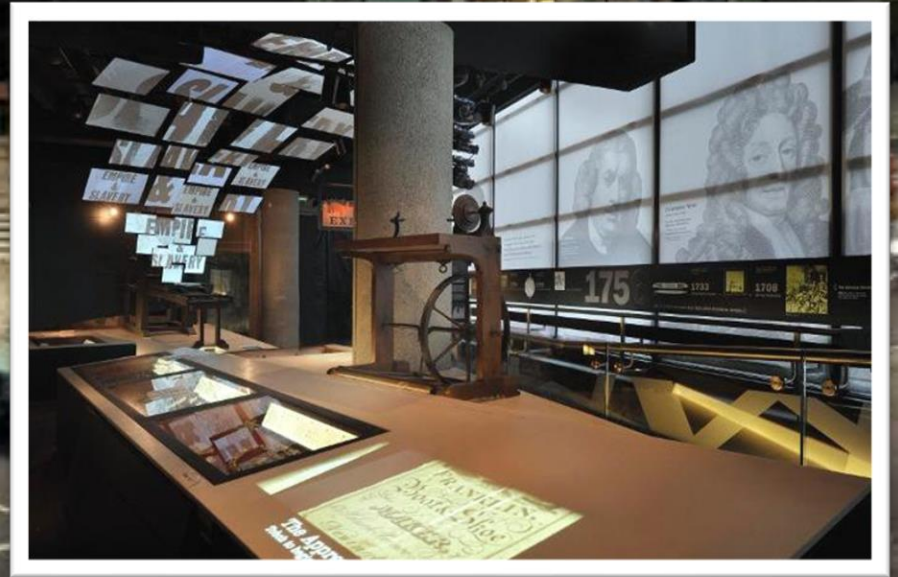
- Bu müzeler Avrupa ve Amerika'da "Yerel Yönetimlere Bağlı olarak yönetilen, bağlı buldukları yerel bölgenin tarihine, Sosyo-ekonomik ya da kültürel yapısına odaklanan farklı koleksiyon içeriklerine sahip olabilen müzelerdir. Bu grup içinde yer alan "Belediye Müzeleri" devlet tarafından desteklenir ve denetlenir. Ortak amaçları öncelikle yerel yönetimin bağlı bulunduğu bölgedeki yerel halka ve turistik amaçlı bölgeye gelen izleyicilere hizmet etmektir.

İzmir - Konak Belediyesi Müzeleri

- *Mask Müzesi
- *Karikatür Müzesi
- *Ümran Baradan Oyun ve Oyuncak Müzesi
- *Radyo ve Demokrasi Müzesi
- * Kadın Müzesi

Londra Kent Müzesi, İngiltere

- Türkiye'deki ilk Belediye Müzesi (kent müzesine ilk örnek), İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından hayata geçirilmiştir. 2002-2004 yılları arasında restore edilen ve 1932 yılında inşa edilmiş olan İzmir İtfaiyesi Merkezi binası 2004 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi Kent Arşivi ve Müzesi adıyla hizmete girmiştir. Daha sonra kurumun adı Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi (APİKAM) olarak değiştirilmiştir.

ÜNİVERSİTE MÜZELERİ

- Üniversite Müzeleri, eğitim, araştırma ve inceleme amaçlı kurulmuş müzelerdir. Üniversite müzeleri ve koleksiyonlarının oluşturulmasındaki etmenler, eğitim ve öğretim kurumu olan üniversite bünyesindeki fakülte ve bölümlerin verdikleri eğitime malzeme ve araştırma/uygulama ortamı sağlamak, bu malzemeyle eğitimi desteklemek ve güçlendirmektir.

İlk üniversite müzesinin 1683'te Oxford Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan Ashmolean Müzesi olduğu bilinir.

Üniversitelerde tek tip üniversite müzesi yoktur. Biçimleri, amaçları ve koleksiyonları çok farklı olan eğitim kurumları içindeki işlevlerini sürdüren birçok müze olabilir.

Ege Üniversitesi Tabiat Tarihi Müzesi, İzmir

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Oynacak Müzesi,
Osmaniye

ASKERİ MÜZELER

- I. Dünya Savaşı'ndan sonra oluşturulmaya başlanan askerî müzeler, genellikle devlete bağlı ilgili ülkenin askerî otoritelerinin kontrolünde kurularak işletilen müzelerdir. Bu müzeler bağlı buldukları komutanlıkça denetlenir ve Ulusal Savunma Bakanlıklarından destek alırlar. Bu müzeler ağırlıklı olarak önemli savaşlar, kazanılmış zaferler ve savaş teknolojilerine ilişkin eserleri sergilemektedir.

Ülkemizdeki askerî müzeler genellikle Genel Kurmay Başkanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na bağlıdır...

Londra İmparatorluk Savaş Müzesi, İngiltere

Londra İmparatorluk Savaş Müzesi, İngiltere

Londra İmparatorluk Savaş Müzesi, İngiltere

Harita Genel Müdürlüğü Ulusal Haritacılık Müzesi

Deniz Komutanlığı İstanbul Deniz Müzesi

ÖZEL MÜZELER

- Bu müzeler; çeşitli kuruluşlar, vakıflar, gerçek ve tüzel kişilerle, bilimsel enstitülerin araştırma birimleri, çeşitli kurumlar ve kişilerce kurulan; koleksiyonculuk faaliyetlerinin kurumsallaşması sonucu ortaya çıkan müzelerdir. Özel müzeler kuru ve kuruluşun yapısına ya da koleksiyonerin eğilimine bağlı olarak resim, seramik, heykel, el sanatları, doğa tarihi numuneleri, bilimsel alet, dekoratif eşyalar, ev eşyaları, arkeoloji nesnelere gibi çeşitli koleksiyonları kapsayabilir.

Türkiye’de müzeye dönüştürülen ilk şahıs koleksiyonu 1980 yılında İstanbul’da açılan Sadberk Hanım Müzesi’dir.

Sadberk Hanım Müzesi, İstanbul

Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, Ankara

VAKIF MÜZELERİ

- Koleksiyon yönetimi vakıflara bağlı olarak kültür varlıklarını koruma amacıyla kurulmuş müzelerdir. Türkiye'de vakıf müzelerinin büyük bölümü Vakıflar Genel Müdürlüğünce kurulmakta ve işletilmektedir. 1914'te Süleymaniye imaret Binası'nda Evkaf Nezareti tarafından Evkaf-ı İslamiye (İslam Eserleri) Müzesi açılmıştır.

Vakıf Eserleri Müzesi, Ankara

Gaziantep Mevlevihanesi Vakıf Müzesi

Sahip Ata Vakıf Müzesi, Konya

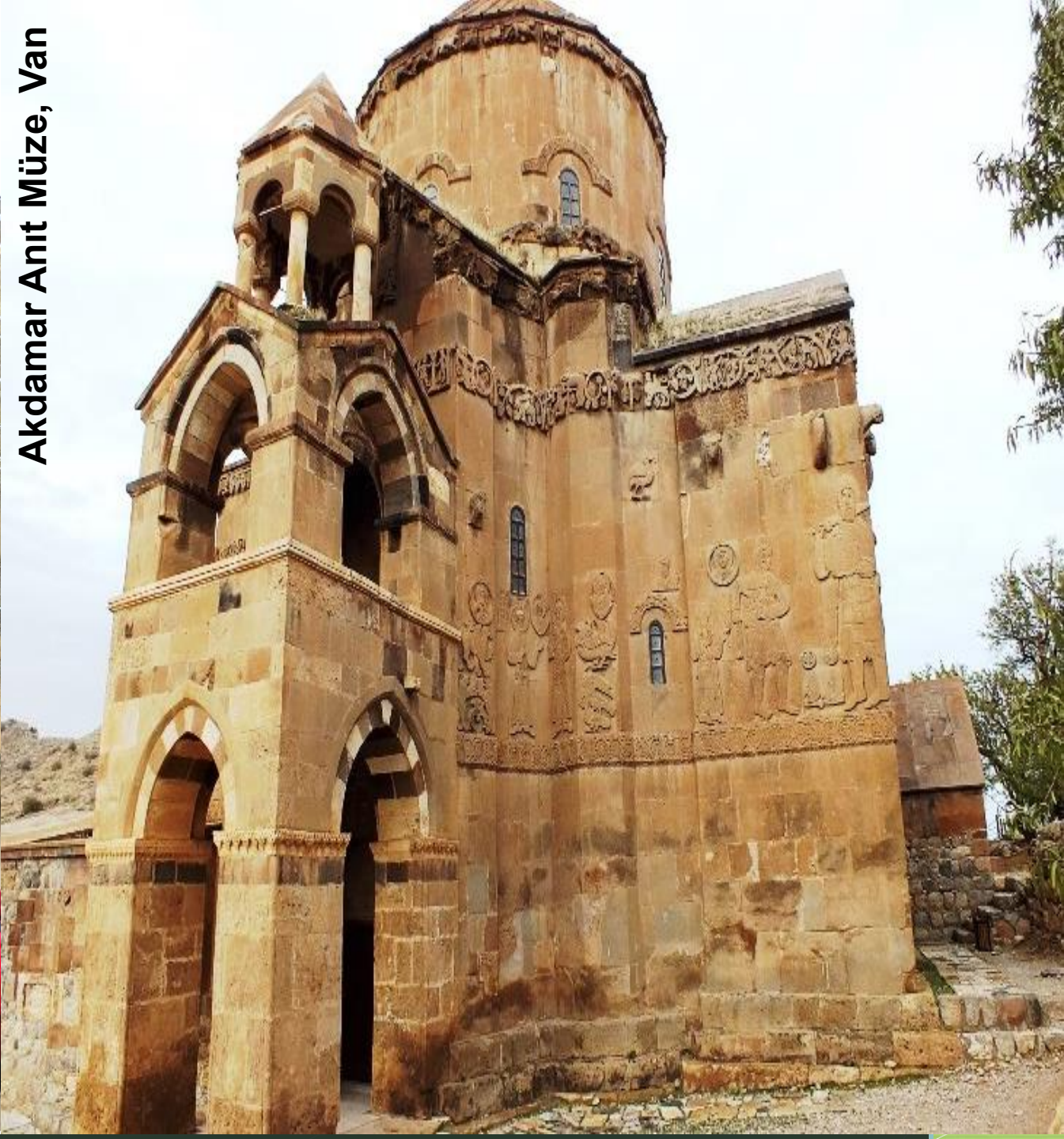
Yakif Eserleri Müzesi, Ankara

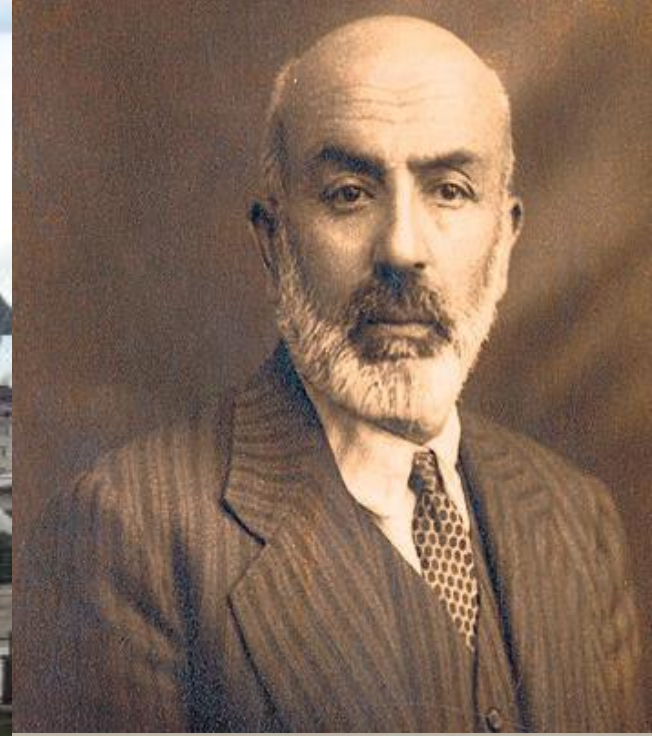
KOLEKSİYONLARINI SERGİLEDİKLERİ MEKANA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

- Açık hava Müzeleri
 - Açık hava müzeleri – tarihi sitler
 - Açık hava folklor müzeleri
- Anıt Müzeler
- Müzeevler
- Arkeoparklar

Göreme Açık hava Müzesi

Akdamar Anıt Müzesi, Van

Mehmet Akif Ersoy Müzevi, Ankara

HİZMET ALANLARINA GÖRE MÜZE TÜRLERİ

- **Bölge Müzeleri**

Büyük bir şehirden uzakta olan bir müze, bölge müzesi olarak kabul edilmektedir.

- **Halk Müzeleri**

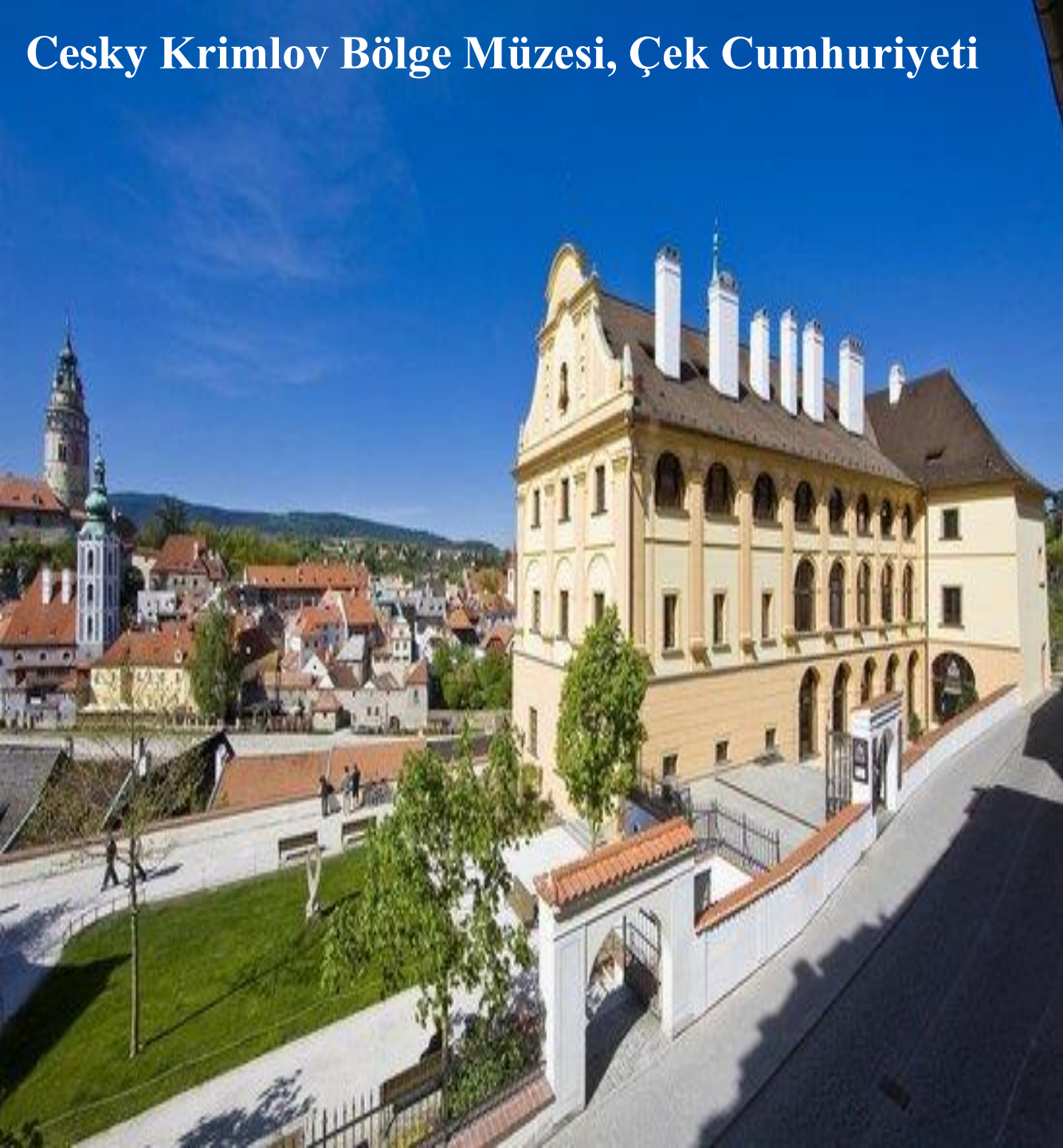
Dolayısıyla buldukları ülkenin etnografyasında millî veya bölge müzelerinde yer alırlar. 19. yüzyılda İsveç, Norveç ve Danimarka'da çok sayıda örnek açılmıştır.

- **Ekomüzeler**

Yerel ekonomik gelişme, aitlik duygusunu geliştirme ve yerel kimliği korumak amacıyla açılan müzelerdir.

Cesky Krimlov Bölge Müzesi, Çek Cumhuriyeti

DİĞER MÜZE TÜRLERİ

- **Uzmanlık Müzeleri**

Ele aldıkları konuyu çeşitli bilim dalları açısından inceleyen müzelerdir.

Şarap Müzesi, Peynir Müzesi, İtfaiye Müzesi, Kağıt Müzesi, Kukla Müzesi, Oyuncak Müzesi, Saat Müzesi, Müzik Müzesi, Tarım Müzesi, İşkence Müzesi, Spor Müzesi, Pul Müzesi, Mumya Müzesi, Sualtı Arkeoloji Müzesi, Çikolata Müzesi, Soba Müzesi vb...

#Zagreb, Bitmiş İlişkiler Müzesi

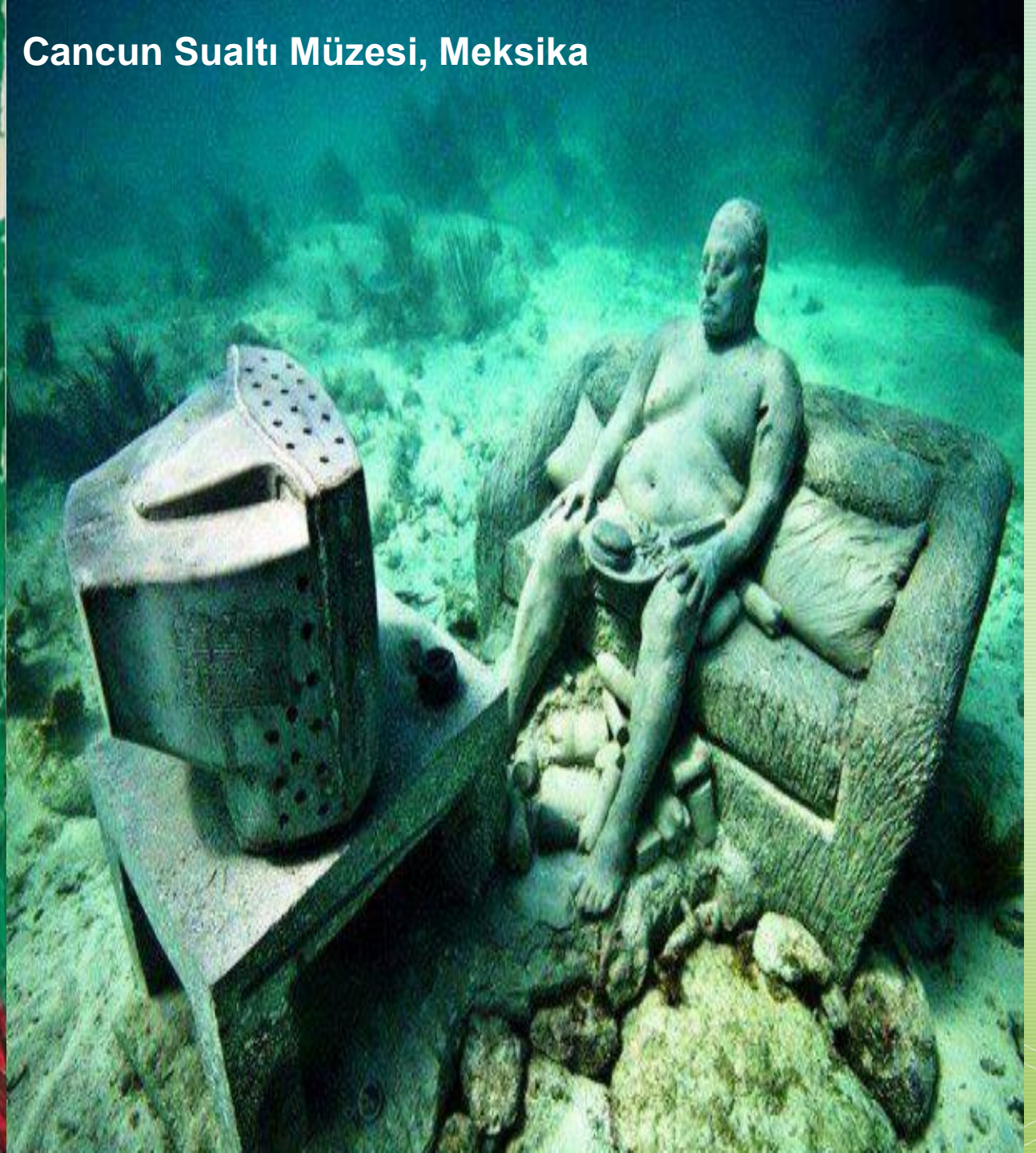
Sulabh
Uluslararası Tuvalet Müzesi, Hindistan

Diğer Müze Türleri

MOBA: Museum of Bad Art

Cancun Sualtı Müzesi, Meksika

DİĞER MÜZE TÜRLERİ

- **Sanal Müzeler**

Sanal Müze, görüntü aktarma teknikleri ve iletişim teknolojileri yardımıyla müzenin internet ve bilgisayar ortamına aktarılmış/ taşınmış hâlidir. Yani bir müzenin koleksiyonuna dijital olarak kaydedilmiş imge, ses dosyaları, metinler, tarihî, bilimsel ya da kültürel ilgi alanlarına elektronik ortamda ulaşılmasıdır.

The Metropolitan Museum of Art

Visit the The Metropolitan Museum of Art Website

Also see: [The Cloisters Museum and Gardens](#)

Share This Page

Floor Plan

Level: **1** **2**

European Paintings 1

Artwork in this Room Room Description

The Forest Stream
Jacob van Ruysdael

Google Sanat Projesi, Sanal Müze

Smithsonian National Museum of Natural History

Smithsonian
National Museum of Natural History

Fossils: Dinosaurs 2

map

© Copyright 2009 Smithsonian Institution

Coding and Imagery by Loren Ybarrondo

ÇOCUK MÜZESİ

Geleneksel müzecilik işlevlerinden farklı olarak çocuk ve gençlerin eğitimine odaklanan ve bu amaçla eğitsel – dikkat çekici – tematik sergiler hazırlayan müzelerdir. İki ABD’de Brooklyn’de 1899’da açılan çocuk müzelerinin sayısı 400’ü bulmaktadır.

1. Çocuk müzesindeki her nesne «eğitsel» amaçla sergilenir ve kullanılır.
2. Çocuk müzesinde her galerinin belirli bir teması vardır.
3. Sergi tasarımı çocuklara yönelik hazırlanmıştır. Vitrin boyları, raflar, kaideler çocukların rahatlıkla görebileceği boydadır. Etiketlerdeki bilgiler çocukların gelişim özelliklerine uygundur. Sergiler multimedya araçlarıyla zenginleştirilmiştir.
4. Oyun ve dramatizasyon eğitim yöntem ve teknikleri arasında yer bulur.
5. Çocuk müzesi, çocukları etkin birer müze ziyaretçisi olarak hazırlamayı amaçlar.

Brooklyn Çocuk Müzesi, ABD

Fire-bellied Toad

Lutz Çocuk Müzesi, ABD

► KAYNAKLAR

- Ambrose, T. ve Paine C., (1993). Museum Basics, Third Edition, Routledge, London.
- ICOM, (2003a). Development of the Museum Definition According to ICOM Statutes (1946-2001) http://icom.museum/hist_def_eng.html (10.09.2003).
- ICOM, (2003b). ICOM Chronology. <http://icom.museum/chronology.html> (28.08.2003).
- Lewis, G. D., (2005). History of Museums, Encyclopedia Britannica Online, <http://www.britannica.com/eb/article-9117298>. (31.10.2005).
- Burke, P., (2001). Bilginin Toplumsal Tarihi, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul.
- Carter, G., (1980). Editorial, Journal of Education in Museums, 1, 4-5.
- Daifuku, H., (1963). Müze ve Ziyaretçi, Müzelerin Teşkilatlanması: Pratik Öğütler, 99-107, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Duncan, C., (1995). Civilising Rituals: Inside Public Art Museums, Routledge, London&New York.

TEŞEKKÜRLER

CEREN KARADENİZ

ckaradeniz@ankara.edu.tr